

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Даниела Тодорова Маркова, преподавател в ПУ „Паисий Хилендарски“, Педагогически факултет, професионално направление 8.2. “Изобразително изкуство”

на материалите с художествено-творческата и научна продукция за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **доцент**, по област на висше образование 8. Изкуства; професионално направление 8.2 Изобразително изкуство (дизайн на печатна реклама, книжни издания и уеб продукти), обявен в ДВ – №50/09.06.2023 г., с кандидат **гл. ас. д-р Софрони Георгиев Върбев**

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” в Нов български университет, гр. София, Бакалавърски факултет, департамент „Дизайн“, след изтичане на законовия срок е подал документи един кандидат – гл. ас. д-р Софрони Георгиев Върбев. Със Заповед № 3-РК-286 от 13.07.2023 г. от Ректора на НБУ съм определена за външен член на Научно жури по обявения конкурс. В качеството си на член на Научното жури и рецензент, се запознах с предоставените от кандидата материали.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Представените за рецензиране материали са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответната Наредба за развитието на академичния състав на НБУ и съдържа административни документи, както и документи, доказващи художественотворческата и научна дейност на кандидата.

Комплектът материали на електронен носител включва следните документи: 1. Рекламна визия на Националните есенни изложби Пловдив 2014 – 2022 г. (вкл. разширено резюме и резюме на английски език); 2. Автобиография; 3. Становище от

проф. д-р Галина Лардева – зам. ректор на Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив, куратор на Национални есенни изложби – Пловдив за дейността на кандидата по визуалната концепция на рекламните материали. 4. Самооценка на кандидата (Приложение 2: Минимални изисквания към научната, преподавателската и художествено-творческата дейност на кандидатите за заемане на академичните длъжности по професионални направления, съобразени с ППЗРАСРБ и изискванията на Нов български университет); 5. Научноизследователска и творческа програма; 6. Творческа дейност на кандидата; 7. Портфолио с художествени творби; 8. Диплом за висше образование; 9. Диплом за получаване на образователна и научна степен „доктор“.

Кандидатът отговаря на условията на ЗРАСРБ и на условията в Наредба за развитието на академичния състав на НБУ. Конкурсът е обявен в Държавен вестник и на Интернет страницата на НБУ.

Гл. ас. д-р Софрони Върбев е придобил образователна и научна степен „доктор“ през 2013 г. с тема на дисертационния труд „Корпоративната идентичност в интериора“. От 2013 г. заема академична длъжност „главен асистент“, което отговаря на условието за заемане на длъжността „доцент“ при не по-малко от две години от предходната процедура.

Представените за рецензиране материали отговарят на минималните национални изисквания и на изискванията на НБУ, определени в Приложение 2;

В подкрепа на това заключение, е следното:

- Материалите за участие в конкурса са свързани с професионалното направление и научната специалност на обявения конкурс. Те очертават широтата на интересите и качеството на цялостната художественотворческа и научна дейност на кандидата.
- В рецензията са взети предвид материалите след годината на заемане на академична длъжност „главен асистент“ (2013), които може със сигурност да се считат че са извън тези, които е възможно да са участвали вече в предишната процедура, това са самостоятелната изложба (1997 г.) и някои от получените награди в по-ранен период. Независимо от това, от наличната „Таблица с наукометрични данни“ се вижда, че минималните национални изисквания от страна на кандидата са спазени. Получените точки по отделните показатели значително надхвърлят посочените за заемане на академичната длъжност „доцент“, съобразени с ППЗРАСРБ и изискванията на НБУ.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Автобиографията на Софрони Върбев показва богат опит в сферата на изобразителното изкуство като практикуващ дизайнер и като преподавател. До постъпването си в НБУ като хоноруван преподавател в Департамент „Дизайн и архитектура“, е работил като дизайнер в множество различни фирми. Преподавал е изобразително изкуство в СОУ „Св. Патриарх Евтимий“ – Пловдив. Без съмнение този опит е от голяма полза за студентите на които С. Върбев преподава. Член е на Асоциация на интериорните дизайнери в България (АИДБ), както и на Дружеството на пловдивските художници (ДПХ). Има получени отличия и награди за лого и карикатура от национални конкурси и международен конкурс в Япония.

С. Върбев е графичен дизайнер на станалия традиционен форум за артистична изява, организиран на кураторски принцип – „Национални есенни изложби“ в Пловдив за изданията в периода от 2014 до 2022 г. Представа за постиженията му като графичен дизайнер дава реализираният авторски продукт в областта на изкуствата „Рекламна визия на национални есенни изложби в Пловдив“ 2014 – 2022 с текст и илюстративно съдържание (93 стр. – 38 стр. текст; 55 стр. илюстративен материал). Художествените концепции за съответните години са обяснени и анализирани за различните носители – каталог, дипляна, покана или плакат. Представени са творческите резултати по години, обекти, методика на проекта. Подходено е с присъщата за професионалиста задълбоченост – обмислен е план за работа, определени са основните цели, уточнени са средствата за тяхното постигане, определена е структурата на отделните форми на дизайнерска изява. Постигната е пресечна точка между кураторска идея, представителност и премерена провокативност, без крайна ексцентричност.

Работата по рекламната визия на изложбите е предизвикателство за всеки дизайнер, сериозна като обем и отговорност, като се има предвид, че форумът е един от най-престижните за съвременно българско изящно изкуство, ключово събитие в културния календар на Пловдив. Експозициите отговарят на високото ниво в света на изкуството, представят се утвърдени и перспективни творци (част от които работят извън пределите на страната) и продължават да предизвикват устойчив интерес.

Рекламната визия събрала дизайнерските идеи за определения период категорично показва, че заложените цели са изпълнени. При толкова много арт събития включващи творби, създадени с разнообразни средства, излизащи извън тесните граници на традиционните жанрове, с преливане от един жанр към друг, живопис, графика,

скулптура, керамика, рисунка, колаж, видео, фотография, пространствени композиции, инсталации, обекти и др., е изведена една свързваща нишка, постигнато е органично единство, което дава характерност на общата визия на форума. Поддържа се единен стил на представяне на бранда в рекламните продукти за периода. В същото време, всяка ежегодна проява притежава своя конкретна визуална идентичност, съобразена с определеното от куратора наименование. Изборът на образ е точен и адекватен на идеята, следва се същностната специфика на експозираните творби, без стандартното монотонно показване на поредица от произведения. Някои творби се предават директно, а други чрез фрагменти. В изобразителните послания към аудиторията се залагат умело философски концепции, социални проблеми и предизвикателни авторски идеи.

Впечатлението за цялостен облик на Националните есенни изложби се предава чрез естетическите решения на рекламните материали – строго определената структура на представяне, изборът на изразни средства, цветово и композиционно решение.

Визията на рекламните материали – каталог, дигитална, покана, плакат, винилни транспаранти, банери за уеб среда, е съобразена с откритостта на експозициите към новите насоки и тенденции във визуалните изкуства; в синхрон с атрактивно оформените експозиции, естетически издържани и в същото време предизвикателни и поставящи въпроси.

Рекламните материали са с модерна визия и стилистика и имат въздействащ ефект. Въздействието им се основава на познаване на основните същности на изкуството, на проявен психологически усет и умело използване на тънкостите за постигане на внушения чрез форма, цвят, шрифт и т.н., което ги прави актуални, запомнящи се. Използват се атрактивни декоративни елементи, допълнителни акценти. Изборът на цветове (от контраст между синьо и жълто, синьо и черно; розово-кафява гама или преобладаване на неутрално сиво и др. смели решения) се реализира с вкус, при което колоритът напълно изпълнява естетическата си изобразителна и най-вече изразителна функция. Графичните решения са ясни и категорични. Представено е най-запомнящото се от излагащите творци.

В своята естетическа цялост и стилистическо единство, разработените дизайнерски материали притежават разпознаваема атрактивна знакова образност, визуална идентичност. Проектът има собствен дизайнерски характер, което го прави равностоен участник във всяка експозиция (от изложението в резюмето се разбира, че това е и цел на автора). Вижда се как самият графичен дизайн може да бъде форма на съвременно изкуство.

Същественото е казано пестеливо. Липсва ненужното натрупване на визуални елементи. В резултат от деликатния подход при който няма нищо излишно, е постигната висока художествена стойност на крайния дизайнерски продукт.

Запомнящ е художественият подход в допълнителния проект за рекламна визия на изложбата „Необозримо за Кольо К.“ с творби на художника Кольо Карамфилов, значимо събитие, проведено като основна изява в рамките на „Пловдив – европейска столица на културата 2019“. Единният визуален стил, умелият избор на детайл от картина на художника, композиционното оформление, предизвиканите асоциации са сполучлива визуализация на същността на символната творческа образност на К. Карамфилов и въобще на творческата същност.

Софрони Върбев е автор на дизайна на Антология „Сборник за народни умотворения“ със съставител Борис Христов, издание на НБУ, получило награда „Златен лъв“ за издателски план. Автор е на дизайн на книги и книги-албуми (корица, книжно тяло, предпечатна подготовка). От творческата му дейност става ясно, че той оформя дизайна на плакатите на изложби на преподаватели и студенти от НБУ. Има множество проекти за лого, рекламни дипляни, каталози, опаковки, календари; рекламно-дизайнерски продукти за изложби; за научно-практически конференции; дизайн на албум за постановка на опера; корици за книги и списания, тематични, информационни, винилни табла, рекламни постери и др. творчески подукти. Общото между тях е, че са естетически издържани, убедителни като интерпретация и послание. Съдържат едновременно цялостна, четлива композиционна структура и организираност на множество информационни нива. Тази многопластовост на информацията предизвиква богати, понякога неочаквани асоциации, като в същото време не затруднява разчитането на посланието.

С. Върбев владее широк диапазон от технически и художествени изразни средства. Разнообразието от художествени похвати, оригиналното пластично мислене, естетическата издържаност показват качествата на един изтънчен, модерно мислещ графичен дизайнер. Представените творби допълват и потвърждават извода за високо естетическо ниво и авторски стил демонстриран при пълното художествено-рекламно обслужване на есенните изложби.

Приложените художествени творби в портфолио – карикатура, живопис, миниатюра, доизграждат цялостното впечатление за кандидата – вижда се, че той владее широк диапазон от изразни средства, смело търси предизвикателството на визуалния език, проявява артистизъм и креативност при поставянето и разрешаването на творчески

проблеми, както и интерес към максимално изразителната образност.

За участие в конкурса се отчитат статии и доклади, публикувани в специализирани издания в областта на изкуствата. Тъй като не са представени като текст, мога да съдя за тематиката и научните интереси на кандидата по техните заглавия. Публикациите, основно издания на НБУ, засягат интересни и разнообразни теми и са свързани с професионалното направление и научната специалност.

Кандидатът е посочил цитирания в нерелативирани списания с научно рецензиране - сборници от научни публикации, които са общо 9 и носят 45 точки.

С. Върбев провежда съвместна работа със студенти и преподаватели в творчески проекти – „Авторска разработка на стенна декорация, град Царево, Детски езиков лагер „Z – Camp“. Осъществил е ръководство на уъркшоп „Нова функция“ със студенти от НБУ, БП „Интериорен дизайн“, НБУ. Подкрепя и допринася за участието на студенти в творчески изяви в арт изложение „Техномебел 2018 – 2022, финансирано от Фонд „Учебни програми“.

Софрони Върбев притежава доказани професионални приложни умения в научната област и професионално направление. Той е достоен кандидат за заемане на академичната длъжност „доцент“ със сериозни компетенции в теорията и практиката на изобразителното изкуство (дизайн на печатна реклама, книжни издания и уеб продукти). С работата си, С. Върбев допринася за поддържане на високото ниво при разработването на дизайнерски продукти.

III. Учебна и преподавателска дейност

С. Върбев е ангажиран с аудиторна и извън-аудиторна работа като активно участва в създаването на магистърски програми – „Продуктов дизайн за интериор“ – 2017/2018 г.; „Пространствен и продуктов дизайн за интериор“, 2023/2024 г. Участва в работни групи по актуализиране и усъвършенстване на бакалавърски и магистърски програми; разработил е различни учебни курсове.

Има авторски учебни материали за 12 курса предоставени в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ.

Средната оценка от анкетите за удовлетвореността на студентите от курсовете и преподавателя е над 4,00.

Гл. ас. д-р Софрони Върбев е ръководител на четирима дипломанти; изготвил е 20 рецензии на дипломни работи; участвал е в 29 комисии за държавни изпити и защиты на дипломанти.

Всичко това показва ангажираността на преподавателя към всички основни дейности в Университета.

IV. Административна и обществена дейност

С. Върбев участва в академичната администрация на НБУ. Той е директор на Програмния съвет от 2021 досега. Взима участие в подготовката на проект за нова семинарна зала по Интериорен дизайн, както и в подготовката на идеен проект за оптимизиране на учебната база.

V. Лични впечатления от кандидата

Софрони Върбев е разпознаваемо име в областта на рекламния, графичния и продуктивния дизайн. Творбите му впечатляват с изтънченост и същевременно с предизвикателна запомняща се образност. Познавам го като колега и имам много добри впечатления от професионализма в работата му като хоноруван преподавател в Педагогически факултет на ПУ, в специалност „Графичен дизайн с реклама“.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Бих препоръчала на С. Върбев да помисли за публикуването на практическа разработка, или ръководство за студенти – бъдещи дизайнери, в която да сподели богатия си опит на преподавател и графичен дизайнер.

Заклучение

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Софрони Георгиев Върбев **отговарят на всички изисквания** на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ. Научната, художественотворческата и преподавателската квалификация на кандидата е несъмнена, поради което намирам за основателно да дам своята **положителна оценка** на академичната му дейност. **Предлагам допускането на гл. ас. д-р Софрони Георгиев Върбев до избор от Академичен съвет за заемане на академичната длъжност „доцент”** в НБУ по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (дизайн на печатна реклама, книжни издания и уеб продукти).

27.09.2023 г.

Подпис